

VERZENDLIJST INTSUM'S MIDDEN-OOSTEN 1979

II-5001 B; 5e druk

STAF NR		TELEGRAMFORMULIER		VBDNR	
NRS 1 4/m 74 (5 ONTAREEKT) 190179 - 22 1179 SPOED GEHEIM					
VOORRANG ACTIE		VOORRANG INFO		BERICHTENINSTRUCTIES	
SPOED		SPOED		GR	
		FM CLAS		CLASSIFICATIE	
		TO ACTIE SG			
		CDS		GEHEIM	
		1 Lk			
		1 DIV		OPSTELLERSLETTERS EN VOLGNR	
		4 DIV			
		42 PAINFBRIG		SIC UAG	
		43 PAINFBAT			
		43 PABRIG			
		KMAR			
		info DMKL			
		DVKL			
		VOORZ CVIN			
		CMS			
		CLS			
		VLB SSB			
		RAD			
		BVD			
		MINBUZA			
		LAMAT DAMASCUS			
		NMR(NL) SHAPE			
INT/					
CDS tav SIDS (1x) en kol Herveyer (2x), KMar tav Hfd § 2/3, DMKL tav LOG, MinBuZa tav DAV, VLS SSB tav HBIV, 43 PABRIG tav Hfd § 2					
SPEC AANW Intern: CLAS, SC(0), POPN, OPNA2, LOG, PERS, IFLA (6x)					
BOEKBERICHT		NAAM OPSTELLER		TIJD	PER
BLZ 1 VAN 5 BLZN		Th. Woltjer		TVA 09.02	PAR
		RANG smi TFNNR 227		TVZ	NACONTR
		HANDTEKENING VERZENDGEMACHTIGDE			
		RANG NAAM TFNNR			
		1k01 C. Kloos 224		TVO	
		GEHEIM			

ko 61/kw

VOLGBLADZIJDE

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/MINDEF MAG DIT INTSUM NIET WORDEN GEBRUIKT VOOR
VOORLICHTINGSDOELEINDEN. NR 50

GEHEIM

dlg 071100B juni '79

Geheim 1. Samenvatting en conclusie

- a. Noorwegen zal bij het aflopen van de mandaatsperiode voor UNIFIL op 19 juni a.s. haar helikoptereenheid terugtrekken. Italië zou voor een vervangende eenheid zorgen.
- b. Volgens een Amerikaanse woordvoerder van het Pentagon zal Egypte mogelijk in oktober a.s. zijn eerste Amerikaanse gevechtvliegtuigen ontvangen. Naar verwachting zullen dit F-4 "Phantoms" zijn.
- c. De geestelijke leider van Gaza is op 1 juni j.l. vermoord. De Palestijnse groepering PFLP van George Habsh heeft de verantwoordelijkheid voor de moord opgeëist. Volgens de PLO was de geestelijke leider een "verrader", die de politiek van president Sadat steunde. Ook de burgemeester zou op de nominatie staan om te worden vermoord.
- d. De spanningen tussen Irak en Zuid-Jemen zijn toegenomen als gevolg van het bestormen van de Iraakse ambassade in Aden door Zuid-Jeminiteische militairen. Iraakse "veiligheidsagenten" zouden in Aden een Iraakse hoogleraar hebben vermoord.
- e. President Carter zou bij de a.s. topontmoeting met Sovjet president Breznev eveneens de kwestie van de eventuele mandaatsverlenging voor de VN-troepenmacht in Sinai aan de orde willen brengen. De Sovjet Unie zou nog steeds voornemens zijn een veto uit te spreken over een verlenging uit protest tegen het eenzijdige vredesakkoord tussen Egypte en Israël. Intussen wordt tevens naar alternatieve mogelijkheden gezocht.

VAN GAZA

2. Algemeen

- Dienstgeheim a. Egypte zal in oktober mogelijk zijn eerste 12 Amerikaanse gevechtvliegtuigen krijgen, zo heeft een woordvoerder van het Pentagon meegedeeld. De vliegtuigen maken deel uit van een overeenkomst voor Amerikaanse hulpverlening ter waarde van anderhalf miljard dollar, in verband met het sluiten van een vredesverdrag met Israël.

Confidentieel Commentaar: Naar verwachting zullen de eerste, aan Egypte geleverde, Amerikaanse gevechtvliegtuigen op 6 oktober a.s. aan het publiek worden getoond bij de jaarlijkse militaire parade ter gelegenheid van de verjaardag van de oktoberoorlog van 1973. Hoewel het nog steeds niet helemaal duidelijk is om welk type vliegtuigen het gaat zijn er diverse aanwijzingen dat de VS een, nog onbekend, aantal F-4 "Phantom" gevechtvliegtuigen zal leveren. Er zijn eveneens, vage, aanwijzingen dat Egypte zal afzien van de aanschaf van 50 F-5 vliegtuigen, welke aanvankelijk door Saoedi-Arabië zouden worden gefinancierd. President Sadat heeft recentelijk bekendgemaakt dat China wapens aan Egypte zal leveren. Hoewel hij niet zei wat voor wapens, zijn er aanwijzingen dat het o.m. een Chinese versie van een MIG-type betreft.

GEHEIM

- Dienstgeheim b. De imam van Gaza, Sjeik Hoezand, is op 1 juni bij zijn woning doodgestoken. De 70-jarige religieuze leider, die de vredesmaatregelen van Sadat heeft gesteund, had enkele weken geleden een anti-Israëliësch pamflet uitgegeven,

GEHEIM

blijkbaar onder druk van Palestijnse guerillastrijders. Het volksfront voor de bevrijding van Palestina, dat onder leiding staat van George Babash, heeft zich verantwoordelijk gesteld voor de moord op de imam. In Amman zei een woordvoerder van de PLO dat "de likwidatie van de imam een bewijs is dat het Palestijnse volk de politiek van capitulatie van president Sadat en van hen die deze politiek goedkeuren van de hand wijst", De woordvoerder noemde de imam "een verrader".

Nayef Hawatmeh, secretaris-generaal van het democratisch bevrijdingsfront van Palestina heeft verklaard dat alle Palestijnse organisaties hebben besloten met alle middelen inclusief "fysieke likwidatie" de strijd aan te binden met de Israelische bezettingstroepen en Egypte.

Hawatmeh zei dat er lijsten zijn opgesteld met mensen die uit de weg moeten worden geruimd. Ondermeer komt daar de burgemeester van Gaza op voor, Rachad Chawa. (pers)

Confidentieel

Commentaar: Er zijn meerdere aanwijzingen dat de PLO d.m.v. intimidatie tracht de Palestijnse bevolking van de westover van de Jordaan en de Gazastrip ervan te weerhouden om deel te nemen, of hun steun te betuigen aan de door Egypte, Israel en de VS gevoerde besprekingen over de toekomst van de bezette gebieden. Indien inderdaad alle Palestijnse organisaties deelnemen, zoals door Hawatmeh zou zijn verklaard, dan betreft dit ook de groepering El Fatah, van Yasir Arafat. Van deze groepering doen de laatste tijd echter geruchten de ronde dat zij zich gematigder zou opstellen en zelfs in contact staan met de Egyptische regering bij het verloop van de autonomie-besprekingen met Israel.

Dienstgeheim

c. De Iraakse ambassade in Aden is dinsdagavond bestormd door Zuid-Jemenistische soldaten die een onbekend aantal diplomaten naar onbekende bestemming hebben gebracht, zo heeft het Iraakse persbureau Ina in een bericht uit Aden meegedeeld.

De regering in Aden had de stafleden van de Iraakse ambassade beschuldigd van het vermoorden op zaterdag van een hoogleraar aan de universiteit van Aden, Toufic Rousjdi van Iraakse nationaliteit.

Zuid-Jemen op zijn beurt verwijt Irak, dat het dinsdagavond zijn ambassade in Bagdad heeft laten bestormen en de zaakgelastigde onder huisarrest heeft geplaatst, zo meldt het officiële persbureau in Aden. (pers)

Confidentieel

Commentaar: Omtrent de juistheid van het bericht betreffende de bestorming van ambassadegebouwen in Aden en Bagdad kon tot op heden geen bevestiging worden verkregen. Het is evenmin duidelijk waarom Iraakse "veiligheidsagenten" in Aden een Iraakse hoogleraar hebben vermoord. Wel is uit meerdere berichten gebleken dat de huidige Iraakse regering allerminst gelukkig is met het Marxistische regime in Zuid-Jemen, dat zij als een bedreiging ziet voor het Arabische schiereiland en indirect voor zichzelf.

GEHEIM

GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

d. Van Amerikaanse zijde wordt nog steeds getracht om een verlenging van het mandaat voor de VN troepenmacht in de Sinai te verzekeren, zodat deze toezicht zou kunnen houden op de uitvoering van de Israelische terugtrekking uit het gebied als onderdeel van het Israelisch-Egyptisch vredesakkoord. Zo zou president Carter deze kwestie o.m. willen aansnijden bij de a.s. top-ontmoeting met Sovjet president Brezhnev in Wenen. Intussen blijft men eveneens zoeken naar alternatieve mogelijkheden voor het geval de Sovjet-Unie toch haar veto zal uitspreken over een verlenging. Tot de alternatieven behoort o.m. de inzet van de United Nations Truce Supervision Organization in Palestine (UNTSO) of de vorming van een ad-hoc vredesmacht.

(B-2)

Commentaar: Het zal voor de Sovjet-Unie geen eenvoudige zaak zijn om in te stemmen met een verlenging. De Sovjet-Unie is, zoals bekend, een fel tegenstander van het eenzijdige akkoord en een eventueel instemmen met verlenging van het mandaat voor de VN-troepenmacht in de Sinai zou een verkapte instemming met het vredesakkoord betekenen, hetgeen op felle weerstand van de overige Arabische landen zal stuiten. Anderzijds betekent het beëindigen van het mandaat ook het verdwijnen van de Sovjet invloed in dat gebied hetgeen ook weer niet in het belang van de Sovjet-Unie is. Het inzetten van de UNTSO, als alternatief, is wel mogelijk doch zal dan wel een uitbreiding tot gevolg hebben. De UNTSO bestaat momenteel uit een 120-tal waarnemers van diverse nationaliteiten, w.o. ook Nederlanders. Een ad-hoc vredesmacht zal niet alleen een kostbare onderneming worden, doch het zal eveneens geen eenvoudige zaak zijn om voldoende landen bereid te vinden hieraan deel te nemen. Het inzetten van Amerikaanse troepen zal ongetwijfeld op verzet stuiten van het Amerikaanse Congres, zodat Amerikaanse deelname beperkt zal blijven tot logistieke en/of financiële steun.

GEHEIM

3. Libanona. Algemeen

N.T.R.

GEHEIM

Geheim

b. UNIFIL

De Noorse regering zou hebben besloten haar heli-
copter-eenheid bij UNIFIL gerug te roepen bij het aflopen van
de mandaatsperiode op 19 juni a.s. Ter vervanging van de
eenheid zou de Italiaanse regering hebben toegezegd een
heli-coptereenheid ter beschikking van UNIFIL te zullen
stellen. (B-3)

Commentaar: Hoewel het bericht bevestiging behoeft, kan
worden vermeld dat er reeds eerder aanwijzingen
zijn geweest betreffende terugtrekking van
Nooren. Overigens wordt in het bericht uit-
sluitend gesproken over de Noorse heli-copter-
eenheid en niet over het Noorse UNIFIL-bataljon.
T.a.v. Italië kan worden opgemerkt dat het
voor het eerst zou zijn dat dat land een
militaire eenheid zou leveren t.b.v. een VN-
vredestaak.

c. Nederlandse Sector

N.T.R.

GEHEIM

GEHEIM

2061/2X

VOLGBLADZIJDE

166/0035

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/MINDEF MAG DIT INTSUM NIET WORDEN GEBRUIKT VOOR
VOORLICHTINGSDOELEINDEN.

NR 51 d.d. 14/10/79 juni '79

Geheim

1. Samenvatting en conclusie

- a. Jordanië overweegt de aankoop van Mirage F-1 gevechtsvliegtuigen in Frankrijk.
- b. Vanuit Libanon komen nog steeds meldingen betreffende wapensmokkel naar Saoedi Arabië. De wapensmokkel zou worden georganiseerd door Palestijnse groeperingen.
- c. Volgens een eerste melding zijn er aanwijzingen dat nog deze zomer in Saoedi Arabië een machtswisseling zal plaatsvinden. Naar dezerzijdse mening dient het bericht vooralsnog met enige terughoudendheid te worden beoordeeld.
- d. Volgens het hoofd van de Israelische militaire inlichtingendienst is de Secretaris Generaal van de VN, in zijn rapport over UNIFIL niet volledig geweest. Van activiteiten van de PLO gericht tegen UNIFIL, zou in het geheel geen gewag zijn gemaakt.
- e. De algemene indruk betreffende activiteit en inzetbereidheid, bij de onderbevel van C-UNIFIL gestelde Libanese militairen, schijnt niet onverdeeld gunstig te zijn.
- f. Noord-Jemen heeft de VS om militaire adviseurs gevraagd om te helpen bij de opleiding in het gebruik van recentelijk geleverde Amerikaanse wapens.

Confidentieel

2. Algemeen

- a. Jordanië overweegt de aankoop van een nog onbekend aantal Mirage F-1 gevechtsvliegtuigen in Frankrijk. Mogelijk in verband hiermee bracht de bevelhebber van de Jordaanse strijdkrachten, Ltgen Shaker in maart j.l. een bezoek aan Frankrijk, waarbij ook grote belangstelling voor radarinstallaties. Gen Shaker, zou deze maand eveneens een bezoek brengen aan de luchtvaartshow te "le Bourget". Ook de bevelhebber van de Jordaanse luchtmacht, genmaj Kurdi zou de luchtvaartshow bezoeken.

Twee Franse marineschepen zullen van 2-6 juli a.s. een "beleefdheidsbezoek" brengen aan de Jordaanse havenplaats Akaba. (B-3)

Commentaar: De mogelijkheid is niet uitgesloten dat Frankrijk tradt de rol van wapenleverancier aan Jordanië over te nemen van de VS, nu laatstgenoemd land kennelijk in ongenade is gevallen als gevolg van de rol die het heeft gespeeld bij de totstandkoming van het Egyptisch/Israelisch vredesakkoord. De financiering van wapenaankopen in Frankrijk kan door Saoedi-Arabië worden gedragen in de vorm van b.v. olieleveranties.

Geheim

- b. Volgens een nog onbevestigde melding zou zich in de loop van deze zomer in Saoedi Arabië een machtsstrijd ontwikkelen met als mogelijk gevolg dat het koningschap wordt overgenomen door de huidige minister van defensie, Prins Sultan en het premierschap door de huidige commandant van de nationale garde, Prins Abdullah. De overname zou niet alleen verband houden met de

GEHEIM

GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

106/0035

slechte gezondheid van koning Khaled en kroonprins Fahd, doch eveneens met de toenemende kritiek op de weifelachtige houding van deze beiden.

De nieuwe machthebbers zouden vooral trachten een evenwicht te bereiken tussen de nationalistische groeperingen in Saoedi-Arabië en de groep die zich pro-Amerikaans en pro-Europees opstelt. (F-4)

Commentaar: Dezerzijds wordt een omwenteling, zoals hierboven omschreven, vooralsnog in hoge mate betwijfeld. Gelet op de huidige ontwikkelingen in de Arabische/Middele Oosten wereld zal het trachten een evenwicht te bereiken tussen nationalistische groeperingen en pro-westerse stromingen vrijwel onverrijdelijk eveneens een weifelachtige houding bevorderen.

Dienstgeheim

c. Noord-Jemen heeft de Verenigde Staten gevraagd om militaire adviseurs om te helpen de door de V.S. verstrekte wapens te gebruiken.

In maart j.l. leverde Washington in korte tijd voor 390 miljoen dollar (bijna 800 miljoen gulden) wapens toen er gevechten oplaaiden met het marxistische buurland, Zuid-Jemen. Die gevechten eindigden nadat de Arabische liga, die bemiddelde in het conflict, een bestand bewerkstelligd had.

Tot de geleverde wapens behoorden F-5E-gevechtsvliegtuigen, M-60-tanks, pantservoerwagens en snelvuur luchtdoelgeschut. Enkele Amerikaanse instructeurs hielpen de Noord-Jemenitische strijders trachten bij het leren bedienen van het materieel naar zij bleven slechts korte tijd. Noord-Jemen zou een Amerikaanse aanwezigheid van langere duur wensen. (pers)

Confidentieel

Commentaar: Het lijkt niet waarschijnlijk dat de VS zullen instemmen met het verzoek om Amerikaanse adviseurs voor langere duur naar Noord-Jemen te sturen. De Amerikanen zouden dan te zeer betrokken kunnen worden bij het conflict tussen Noord- en Zuid-Jemen en het zou de VS het recht ontzeggen bezwaren te maken tegen de aanwezigheid van Sovjet en Cubaanse adviseurs in Zuid-Jemen. Overigens zijn er aanwijzingen dat rebellerende groeperingen in Noord-Jemen opnieuw actief worden.

3. Libanon

Confidentieel

a. Algemeen

(1) Vanuit Libanon komen nog steeds meldingen betreffende het smokkelen van wapens vanuit Libanon naar Saoedi-Arabië. Dit zou overwegend gebeuren door wapens te verstopten in koelwagens. De organisatie zou in handen zijn van Palestijnse groeperingen waarbij vooral de PFLP van dr. Iabash een belangrijke rol speelt. Het doel van de wapensmokkel zou zijn om in Saoedi-Arabië een "coup à la Iran" te bewerkstelligen. (B-3)

Commentaar: In Intsum nr. 039 dtg 221100a mrt '79 werd reeds melding gemaakt van mogelijke wapensmokkel vanuit Libanon naar Saoedi-Arabië en enkele andere

GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

166/1035

Golfstaten.

Met name de, als Marxistisch bekend staande, PFLP schijnt in de Arabische wereld actief te zijn met het organiseren van revoluties welke exp gericht zijn zich te ontdoen van de monarchieën. Zo zou de PIO vertegenwoordiger in Zweden, na de omwenteling in Iran hebben verklaard, dat nu o.m. Saoedi Arabië aan de haart is.

b. UNIFIL

Dienstgeheim

(1) Generaal Saguy, het hoofd van de militaire inlichtingendienst van Israel, heeft "weglatingen in het rapport van secretaris-generaal Waldheim over de V.N.-troepen in Zuid-Libanon" onthuld.

Deze weglatingen hebben vooral betrekking op de schermutselingen tussen "blauwhelmen" van de tijdelijk in Zuid-Libanon gestationeerde troepenmacht van de Verenigde Naties (UNIFIL) en Palestijnen.

De Palestijnen hebben eveneens onlangs verscheidene leden van de UNIFIL, met wapens en voeruijen, ontvoerd. De blauwhelmen werden na langdurig heen-en-weer praten vrijgelaten. Van deze feiten wordt in het rapport van Waldheim geen enkel gewag gemaakt, aldus generaal Saguy. (Pers)

Confidentieel

Commentaar: Uit UNIFIL-rapportage kan worden opgemaakt dat er in toenemende mate sprake is van incidenten met voornamelijk leden van de PFLP (Popular Front for the Liberation of Palestine) van dr George Habash.

Confidentieel

(2) De indruk bestaat dat de activiteit en de inzetbereidheid van de, onder bevel van C-UNIFIL gestelde, Libanese eenheden niet erg groot is. (B-2)

Commentaar: Hoewel de meldingen, betreffende het functioneren van de Libanese eenheden bij UNIFIL, slechts uiterst schaars zijn, werd reeds eerder enige kritiek gehoord. Zo zou veel van het personeel voortdurend met verlof zijn.

c. Nederlandse Sector

N.T.R.

GEHEIM

2061/24

VOLGBLADZIJDE

173 10014

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/MINDEF MAG DIT INTSUM NIET WORDEN GEBRUIKT VOOR
VOORLICHTINGSDOELEINDEN.

NR 52 afgelees per 21/60013 juni '79

Geheim

1. Samenvatting en conclusie

- a. De Sovjet-Unie zou aan Noord-Jemen T-62 tanks en Mig-21 gevechtsvliegtuigen hebben toegezegd, hetgeen door de Noord-Jemenitische president vooraansnog is afgewezen. Wel zou er in Noord-Jemen enige gefrustreerdheid zijn ontstaan n.a.v. gebrekkige Amerikaanse wapenleveranties.
- b. Van de toegezegde terugtrekking door de PLO uit bevolkte gebieden in Zuid-Libanon is tot op heden nauwelijks iets gebleken. Bij de besprekingen van de VN-Veiligheidsraad over de verlenging van het UNIFIL-mandaat heeft het zijn uitwerking echter niet gemist.
- c. Israël heeft haar verontrusting kenbaar gemaakt n.a.v. de diefstal van URENCO-geheimen door een Pakistaanse geleerde. Aangezien er sterke aanwijzingen zijn dat Israël verantwoordelijk is voor de sabotage aan onderdelen van de Franse kernreactor, bestemd voor Irak in april j.l., moet de mogelijkheid niet worden uitgesloten dat zij ook nu maatregelen zouden kunnen nemen.
- d. Er zijn aanwijzingen dat, indien het UNEF-mandaat voor de Sinai op 24 juli a.s. niet wordt verlengd, het Indonesische bataljon naar de hoogvlakte van Golan zal worden gezonden. C-UNEF zou dan C-UNDOF worden.
- e. Tijdens het onderhoud dat minister van defensie Scholten op 14 juni j.l. met zijn Israelische ambtgenoot heeft gehad kwam o.m. naar voren dat Israël niet uitsluit, dat het in de nabije toekomst boven Libanon tot een treffen zou kunnen komen tussen Syrische en Israelische gevechtsvliegtuigen.
- f. Volgens een Egyptisch weekblad heeft de Sovjet-Unie recentelijk de bouw voltooid van een wapenfabriek in Zuid-Jemen. In de fabriek zouden o.m. Kalashnikov geweren worden vervaardigd.

2. Algemeen

Geheim

- a. Een Sovjet militaire delegatie heeft recentelijk een bezoek aan Noord-Jemen gebracht en een Noord-Jemenitische delegatie zou momenteel in de Sovjet-Unie verblijven. De Sovjet-Unie zou de Noord-Jemenitische delegatie in Moskou T-62 tanks en Mig-21 gevechtsvliegtuigen willen aanbieden, doch Noord-Jemen zou dit aanbod echter afwijzen en slechts geïnteresseerd zijn in reservedelen voor het Sovjet materieel dat nog een belangrijk deel uitmaakt van de bewapening van de Noord Jemenitische strijdkrachten. (F-6).

Commentaar: Omtrent de genoemde bezoeken kon tot op heden nog geen bevestiging worden verkregen. Het wordt echter niet uitgesloten geacht, aangezien de Sovjet-Unie er alle belang bij heeft om de relaties met Noord-Jemen weer te verbeteren. In Noord-Jemen zelf schijnt enige gefrustreerdheid te zijn ontstaan als gevolg van de gebrekkige Amerikaanse wapenleveranties en de kennelijke restricties die door de Amerikanen

GEHEIM

zijn opgelegd bij het gebruik ervan. Zo zou de luchtstrijdkrachten geen munitie hebben voor de recentelijk geleverde F-5 gevechtsvliegtuigen. Anderzijds wenst president Salih de banden met het Westen en Saoedi-Arabië ook niet te verbreken door het aanknopen van nieuwe relaties met de Sovjet-Unie. Het dreigen met de mogelijkheid ervan zal echter ook zijn uitwerking niet missen.

Dienstgeheim

b. Israel vreest, dat de Arabische landen in de gelegenheid zijn atoombommen te maken, nu Pakistan in het bezit is gekomen van details van het ultracentrifuge-procede. Premier Begin van Israel heeft zijn verontrusting kenbaar gemaakt over de diefstal van Nederlandse ultracentrifuge-geheimen door de Pakistaanse Metallurg Abdel Quader Khan. (Pers).

Confidentieel

Commentaar: Er zijn sterke aanwijzingen dat Israel mede verantwoordelijk is, zo niet de gehele verantwoordelijkheid draagt, voor de sabotage aan de Franse kernreactoronderdelen in april j.l. Deze onderdelen stonden op het punt aan Irak te worden geleverd, dat daardoor in staat zou kunnen worden gebracht kernwapens te vervaardigen. Gelet op de nogal radicale anti-Israel houding van Pakistan en de steun die het in het verleden steeds aan Arabische landen heeft verleend, moet de mogelijkheid niet worden uitgesloten dat Israel maatregelen zou kunnen nemen tegen de evt. ontwikkeling van een kernwapen in Pakistan.

Confidentieel

c. Er zijn aanwijzingen dat, indien het UNEF-mandaat voor de Sinai, dat op 24 juli a.s. afloopt, niet wordt verlengd het Indonesische bataljon naar de hoogvlakte van Golan zal worden gezonden ter vervanging van de Finse compagnie. De huidige C-UNEF. gen Rais Abin zou dan worden benoemd tot C-UNDOF. (B-3).

Confidentieel

Commentaar: Als gevolg van de revolutie in Iran, werd begin maart j.l. het Iraanse UNDOF-bataljon op de hoogvlakte van Golan, naar Iran teruggeroepen. Medio maart werd vanuit de Sinai, op tijdelijke basis, een Finse UNEF-compagnie naar de Golan gezonden om de taak van het Iraanse bataljon over te nemen. Indonesië heeft een, uit ruim vijfhonderd man, bestaand UNEF-bataljon in de Sinai. Het is nog niet duidelijk of Israel ook met deze overplaatsing accoord zal gaan, aangezien Indonesië als nogal pro-Arabisch bekend staat en b.v. ook aanwezig is geweest op de conferentie van Moslem-staten welke recentelijk in Fez, Marokko is gehouden. T.a.v. een evt. verlenging van het UNEF-mandaat is nog niets bekend. De Amerikaanse president Carter zou dit punt o.a. aansnijden met de Sovjet president Brezhnev tijdens hun jongste ontmoeting in Venen. Volgens persberichten echter hebben zij geen enkele overeenstemming bereikt over de onderwerpen welke geen betrekking hadden op SALT-II.

GEHEIM

Dienstgeheim d. Volgens een Egyptisch weekblad heeft de Sovjet-Unie recentelijk de bouw voltooid van een wapenfabriek in Zuid-Jemen. De fabriek zou voornamelijk lichte wapens produceren w.o. de Kalashnikov. De wapens zouden bestemd zijn voor terroristische groeperingen in Saoedi-Arabië en de Golfstaten en niet voorzien zijn van identificatiekass. (F-6)

Dienstgeheim Commentaar: Het bericht wordt dezerzijds vooralsnog tamelijk onwaarschijnlijk geacht, hoewel licentiebouw van lichte wapens t.b.v. de Zuid-Jemenitische strijdkrachten niet geheel uitgesloten is doch uit economische overwegingen ook weer niet zo waarschijnlijk. Overigens kan het politiek voor Egypte weinig kwaad om zulke verhalen de wereld in te brengen.

3. Libanon

Confidentieel a. Algemeen
 (1) In het onderhoud dat minister van defensie, Scholten op 14 juni j.l. met zijn Israelische ambtgenoot, Weizman heeft gehad, werd door minister Weizman duidelijk gemaakt dat het voor Israel niet acceptabel zou zijn indien UNIFIL zou trachten verder naar het zuiden te ontplooiën in het gebied dat nu door de Christenmilitie van maj Haddad wordt beheerst. Hij sloot verder de mogelijkheid niet uit dat Israel wel eens genoodzaakt zou kunnen zijn om de PLO-posities in UNIFIL-gebied aan te vallen.
 Het meest opmerkelijke was echter dat Weizman zei er moeite mee te hebben een treffen tussen Syrische en Israelische gevechtsvliegtuigen boven Libanon te voorkomen. Dit laatste zou kunnen betekenen dat Israel er ernstig rekening mee houdt dat zo'n treffen binnenkort plaats zou kunnen hebben. Dit zou dan kunnen zijn na afloop van het mandaat van de Arabische vredesmacht in Libanon, indien er een Syrische strijdmacht in Libanon achterblijft. Er is geen enkele aanwijzing dat de Syriërs het land zullen verlaten na afloop van het mandaat.

Geheim b. Zuid-Libanon
 (1) Van de door de PLO, op 5 juni j.l. toegezegde terugtrekking uit de bevolkte gebieden in Zuid-Libanon is tot op heden nagenoeg niets gebleken. Integendeel, er zijn enige aanwijzingen dat zij hun posities zullen versterken (F-3).

Geheim Commentaar: Gelet op de inhoud van de verklaringen welke door de leden van de Veiligheidsraad zijn gedaan bij de besprekingen i.v.m. de verlenging van het UNIFIL-mandaat, heeft de toezegging zijn politieke uitwerking niet gemist. Het zouden vooral de Syriërs zijn geweest die bij de PLO hebben aangedrongen de "toezegging" te doen. Een verlenging van het UNIFIL-mandaat wordt nl. in het belang van zowel Syrië als de PLO geacht. De Syriërs zouden er echter tevens bij de PLO op hebben aangedrongen hun acties tegen Israel voort te zetten teneinde hun geloofwaardigheid niet te verliezen. De omvang van de acties zou echter geen grootscheepse Israelische represaille uitlokken.

c. Nederlandse Sector

NTR.

GEHEIM

2061/22

VOLGBLADZIJDE

1801/0028

ZONDER TOESTEMMING VAN DV/MINDEF MAG DIT INTSUM NIET WORDEN GEBRUIKT VOOR
VOORLICHTINGSDOELEINDEN

Nr 53 d.d. 28/11/79 juni '79

Geheim 1. Samenvatting en conclusie

a. Als gevolg van het luchtgevecht boven Libanon tussen Israelische en Syrische gevechtsvliegtuigen lijkt de positie van president Assad nog verder in gevaar gebracht. Op militair terrein lijkt de mogelijkheid aanwezig dat Syrië nu grond-luchtraketten zal installeren in Libanon.

b. De Libanese regering zal de Arabische Liga, welke momenteel in Tunis bijeen is, verzoeken het mandaat voor de Arabische vredesmacht in Libanon met tenminste drie maanden te verlengen.

c. In Syrië wordt momenteel een nieuwe brigade geformeerd. De brigade zou worden toegevoegd aan de eenheid van Itkol Rifat Assad, welke een eigen status heeft binnen de Syrische strijdkrachten.

d. De Sovjet-Unie heeft opnieuw een aanwijzing verschaft dat het haar veto zal uitspreken over een eventuele mandaatsverlenging voor UNEF in de Sinai.

e. In Noord Jemen zouden tenminste drie hoofdofficieren door president Salih zijn ontslagen. Dit zou kunnen wijzen op een slechte verstandhouding tussen de president en de strijdkrachten waarvan overigens al eerder meldingen waren binnengekomen.

f. Nigeria heeft een militaire delegatie naar Israel gezonden om te trachten de door Israel gearresteerde Nigeriaanse UNIPIL-officier vrij te krijgen.

g. De Joegoslavische minister van defensie, Irgen Ljubicic heeft recentelijk een bezoek aan Libië gebracht. De militaire contacten tussen beide landen zijn intensief en goed.

GEHEIM

GEHEIM

VOLGBLADZIJDE

180/0024

2. Algemeen

Confidentieel a. Als gevolg van het luchtincident boven Libanon op 27 juni, waarbij tenminste vier Syrische gevechtsvliegtuigen door Israelische toestellen werden neergeschoten, lijkt de positie van president Assad verder in gevaar gekomen. De reeks moordaanslagen in Syrië, welke zijn hoogtepunt kreeg met de moord op ruim vijftig kadetten van de artillerieschool in Aleppo op 16 juni hadden de onrust in Syrië reeds zodanig doen toenemen dat Assad mede hierdoor genoodzaakt zou zijn geweest een bezoek aan Moskou af te zeggen. Dit bezoek had op de 27^e juni moeten beginnen. Daar komt nog bij het, nog onbevestigde bericht dat in enkele Arabische kranten^s verschenen, volgens welke er recentelijk ook een aanslag zou zijn gepleegd op de broer van Assad, ltkol Rifat Assad. Al deze moordaanslagen waren voornamelijk gericht tegen de Alawieten, een minderheidsgroep in Syrië die slechts 10 à 11% van de bevolking uitmaakt en toch de sleutelfuncties in de Syrische politiek en in de strijdkrachten vervult.

De vernederende afloop van het luchtgevecht met de Israëli's zal de ontevredenheid in Syrië, in het bijzonder bij de strijdkrachten, ongetwijfeld verder doen toenemen.

Hoewel dezerzijds niet wordt aangenomen dat het op korte termijn tot een omvangrijk militair conflict met Israel zal komen. Anderzijds moet wel rekening worden gehouden met een nieuwe confrontatie tussen Israelische en Syrische strijdkrachten op beperkte schaal. Bovendien bestaat de mogelijkheid dat Syrië nu zal besluiten grond-luchtraketingstallaties naar Libanon over te brengen, waarbij gedacht kan worden aan de SA-6 en/of de SA-9.

Voorzover bekend heeft Syrië tot op heden geen grond-luchtraketingstallaties in Libanon gehad.

Geheim

b. In Syrië zou momenteel een nieuwe brigade worden geformeerd. De brigade, welke vermoedelijk de 40^e brigade wordt genoemd, zou worden toegevoegd aan de eenheid van lkol Rifat Assad, een broer van president Assad. Deze eenheid zou hierdoor de status kunnen krijgen van een gemechaniseerde of een pantserdivisie. De nieuwe brigade zou worden uitgerust met o.m. BMP-infanterie gevechtsvoertuigen, gemechaniseerde Lva en meervoudige raketwerpers (B-3).

Commentaar: De strijdmacht van de nogal omstreden broer van president Assad, vormt binnen de Syrische strijdkrachten een legertje apart, vermoedelijk ter bescherming van de president.

Hoewel het bericht nog bevestiging behoeft, lijkt de mogelijkheid ervan zeker niet uitgesloten. Recentelijk werden reeds meldingen ontvangen betreffende de aankomst in Syrië van omvangrijke aantallen nieuw militair materieel. De moeilijke positie van president Assad is waarschijnlijk niet los te zien van de uitbreiding van zijn "lijf wacht".

Dienstgeheim c. De minister van buitenlandse zaken van de Sovjet-Unie, Gromyko heeft op een onlangs te Moskou gehouden persconferentie laten weten dat er t.a.v. het Egyptisch-Israëlische vredesakkoord geen sprake kan zijn van steun van de zijde van de Sovjet-Unie (Pers).

Confidentieel Commentaar: De persconferentie te Moskou werd gehouden n.a.v. de ondertekening van het SALT-II akkoord. Uit Gromyko's uitlatingen over de situatie in het Midden-Oosten kan opnieuw worden opgemaakt dat de Sovjet-Unie niet zal instemmen met een verlenging van het mandaat voor de VN-strijdmacht in de Sinai. Aanwijzingen in die richting werden reeds eerder gerapporteerd.

Geheim d. President Salih van Noord Jemen heeft recentelijk drie hoofd-officieren ontslagen, die belangrijke functies vervulden in de Noord Jemenitische strijdkrachten. Het betreft een luitenant kolonel en twee majoors, waarvan de ltkol en een majoor elk een brigade commandeerden en de tweede majoor de reserve strijdkrachten commandeerde. (B-2).

Geheim Commentaar: Hoewel de reden van het ontslag nog onduidelijk is, zijn er toch aanwijzingen betreffende groeiend verzet binnen de strijdkrachten tegen het beleid van president Salih. Twee van de drie ontslagen officieren stonden bekend om hun politieke aspiraties en mogelijk heeft de president hierop geanticipeerd door hen te ontslaan. Het is op dit moment eveneens volstrekt onduidelijk welke koers president

Salih denkt te volgen en naar welke zijde de sympathie binnen de strijdkrachten gaat. Zowel de Sovjet-Unie als de VS onderhouden banden met Noord Jemen en kol Khadaffi van Libië heeft ook net een bezoek aan Sanaa gebracht.

Dienstgeheim e. In Jeruzalem is een hoge militaire delegatie uit Nigeria aangekomen om de Israelische regering te vragen om uitlevering van een officier die kortgeleden is aangehouden op verdenking van samenwerking met de PLO en wapensmokkel (Pers).

Dienstgeheim Commentaar: Israel onderhoudt geen diplomatieke banden met Nigeria. De kans dat zij de Nigeriaanse ltkol zullen vrijlaten is tamelijk gering, nu recentelijk een Senegalese onder-luitenant van UNIFIL die explosieven voor de PLO smokkelde vanuit Libanon naar Israel, tot tien jaar gevangenisstraf is veroordeeld.

Dienstgeheim f. De Joegoslavische minister van defensie, Irgen Ljubicic heeft vanaf 20 juni een bezoek aan Libië gebracht en aldaar militaire eenheden en installaties bezocht. Ljubicic voerde verder besprekingen met de Libische leiders over verdere uitbreiding van de militaire contacten tussen beide landen. (Pers)

Dienstgeheim Commentaar: De militaire contacten tussen beide landen zijn reeds intensief en Joegoslavië levert omvangrijke hoeveelheden militair materieel aan Libië.

3. Libanon

Dienstgeheim a. Algemeen

De Libanese regering heeft woensdag in Tunis de Arabische Liga verzocht het mandaat voor de Arabische vredesmacht in Libanon met tenminste drie maanden te verlengen. (Pers)

Dienstgeheim Commentaar: De Arabische Liga is gisteren in Tunis bijeengekomen voor een driedaagse vergadering. De bijeenkomst vindt voor het eerst plaats zonder deelname door Egypte, die uit de Liga is verbannen. De mogelijkheid dat de Liga akkoord zal gaan met een verlenging van het mandaat is tamelijk gering. Bij de laatste verlenging, drie maanden geleden in Mogadiscio betref en sedertdien hebben alle

deelnemende landen m.u.v. Syrië hun troepen bij de
vredesmacht teruggeroepen.

b. Zuid-Libanon

NTR

c. Nederlandse Sector

NTR

GEHEIM